

РЕШЕНИЕ

№ 19804

гр. София, 10.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в
публично заседание на 12.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **2693** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 87 и сл. от Закона за убежището и бежанците.

С жалба, вх. № 6020/12.03.2025 г. А. Т. Х. – гражданин на С. е оспорил издаденото от председателя на Държавна агенция за бежанците при МС РЕШЕНИЕ № 1964/25.02.2025 г., с което на чужденеца е отказана международна закрила.

В съдебното заседание жалбоподателят се явява и поддържа жалбата си, съдържаща доводи за материална и процесуална незаконосъобразност на оспореното решение, като цяло.

Ответникът –председател на Държавна агенция за бежанците, посредством юрисконсулт: оспорва жалбата; представя справки, съответно от 14.03.2025 г. и 08.04.2025 г., относно обстановката в С. и за отношението към лицата, отклонили се от военна служба, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ – ДАБ, както и писмена защита.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, след като обсъди писмените доказателства, съдържанието на оспорваното решение и доводите на страните, приема следното. Жалбата е процесуално допустима за разглеждане по същество, но е неоснователна.

А. Т. Х. – гражданин на С. е подал молба за международна закрила на 12.09.2024 г., пред РПЦ – Х., като е декларирал да е кюрд, вероизповедание – мюсюлманин - сунит, семейно положение – женен, [дата на раждане] в [населено място]. Заявил е по време на проведеното на 18.12.2024 г. интервю (л. 34 от делото), че: в [населено място] се намира съпругата му и трите им деца (малолетни); напуснал страната си през Турция на 25-26.08.2024 г., след което преминал нелегално на територията на РБ, на 11.09.2024 г.; напуснал страната си „заради казармата от страна на редовната армия“ и наличието на “въоръжени групировки, които ги изнудвали, като

искали пари, за да напуснат района, дори заплашили сина му с оръжие“ (забележка: според данните от интервюто най-голямото дете е родено през 2021 г.); преди 3-4 години го търсили „за казарма“, но той бягал от едно място на друго в райони, които не били под правителствен контрол; не знае кои са групировките, но в Дараа „няма живот, има расизъм – терористите му казвали да напусне района и да отиде в северната част на С., където има кюрди; не е имал проблеми с официалните власти в страната си, освен „заплахите от терористи“; в [населено място] е работил в ресторант; седем месеца преди да напусне С., след бомбардировки „пострадала ръката на детето му (не уточнява кое от трите) и се наложило да му ампутират пръстите“; не е членувал в политически партии, не е осъждан; желанието му е да живее в РБ заедно със семейството си.

С процесното Решение № 1964/25.02.2025 г. председателят на ДАБ е обсъдил описаните по – горе твърдения на чужденеца. Решението съдържа мотиви за липса на основания, както за предоставяне статут на бежанец, така и на хуманитарен статут, с оглед на което е отхвърлена молбата за закрила.

Настоящият състав на Административен съд София – град приема, че оспорваното решение на председателя на ДАБ е правилно и законосъобразно.

Според чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Макар нормите на ал. 2 и на ал. 3 от чл. 8 да дават възможност за по – широко тълкуване на понятието „преследване“, по смисъла на ал. 5, то (преследването) следва да бъде на основата на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение. Наличието на такива обстоятелства не се твърди в представената от чужденеца версия за причините да напусне страната си. Липсват каквито и да било доказателства, въз основа на които да бъде направено обосновано предположение за това, че в С. жалбоподателят А. Т. Х. е бил подложен на преследване или е бил обект на негативно отношение. В този смисъл, не са налице основания за предоставяне статут на бежанец.

Предоставянето на хуманитарен статут от друга страна е предпоставено (чл. 9, ал. 1 ЗУБ) от наличие на принуда върху чужденеца да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Алинея втора на чл. 9 уточнява, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства.

Текстът на чл. 9, ал. 1 ЗУБ е идентичен с този на чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС на ЕП и на Съвета, от 13.12.2011 г., „относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила“. Чл. 15 (букви „а“, „б“, „в“) определя, кои посегателства следва да се считат за тежки. Чл. 4, §§ 1 и 2 от Директивата пък определят начините за оценяване на фактите и обстоятелствата, изложени в молбите за международна закрила. Дадена е възможност на Държавата да прецени, че задължение на молителя е да обоснове своята молба, а компетентният орган следва да оцени, в сътрудничество с молителя,

елементите, свързани с молбата му: информацията на молителя и всички документи, с които разполага за своята възраст, минало, включително и на свързаните с него роднини, за своята самоличност, за своето или своите гражданство/а, за страната или страните, както и за мястото или местата на предишно пребиваване, предходните му молби за убежище, за маршрут на пътуване, документи за самоличност и за пътуване, както и причините за молбата за международна закрила.

Мотивирани и съответстващи на материалноправните норми на ЗУБ са изводите, че причините, изтъкнати от търсещия закрила са неоснователни, с оглед предоставяне на хуманитарен статут. Ответникът е възпроизвел подробно текстове от справките за С., от 2024 г. От обсъдените данни за ситуацията в С. е направен извод за значително подобрение на общественно-политическата обстановка. Според представените от ответника справки „хуманитарната реакция в С. също се адаптира в хода на все още бързо променящите се условия, в резултат на смяната на режима; ООН и нейните партньори започват възстановяването на някои ключови съоръжения, като болници и пътища, в по-стабилните райони, а като цяло над 16 милиона души се нуждаят от хуманитарна подкрепа; дори когато хуманитарните участници отговарят на неотложните потребности, възникват проблеми, които поставят предизвикателства пред дългосрочната стабилност; според ООН, от 27 ноември 2024 г. насам над 1, 3 милиона души в С. са получили хранителна помощ, но въпреки това бързата девалвация на сирийската валута оказва влияние върху наличието на храна; представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната; военен персонал на бившия режим, лица, призовани за задължителна служба се явяват в центрове за уреждане на статута в голяма численост, в дните, откакто „Х. Т. ал Ш.“ обявява обща амнистия; на 21 декември 2024 г. сирийският вестник Al W. съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в централите, в осем провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от „крепостите“ на бившия режим в провинциите Л. и Т.; към 29 декември 2024 г. 94 от общо 114 ^{-те} подкрепяни от Върховния комисариат за бежанците на ООН обществени центрове в С. възобновяват своята дейност; от 27 ноември 2024 г. насам 58 500 души са се свързали с обществените центрове, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за закрила; според ВКБООН, в периода 8-29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С. (основно от Л., Й. и Турция); от началото на 2024 г., до 29 декември 2024 г. приблизително 119 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната, повечето от тях в Р. (25%), А. (Х.) (20%) и Дараа (20 %); в бюлетин на ВКБООН от 02 януари 2025 г. се посочва, че според оценки на Комисариата от 8 декември 2024 г. насам 115 000 сирийци са се завърнали обратно в С.; турският министър на вътрешните работи също така отбелязва, че за да се осигури безпроблемен и ефективен процес шест активни гранични пункта вече работят денонощно, с общ дневен капацитет за обработка на 19 000 лица, което е значително увеличение от предишния капацитет от 3 020 души; правителството също така потвърждава, че в периода 01 януари - 01 юли 2025 г. ще бъдат организирани визити за посещения през два гранични пункта (Z./J. в Х. и İbaniye/Al R. в К.; правителството на Й. също съобщава, че повече от 22 000 сирийци са влезли в С. през Й., 3 100 от които са регистрирани като бежанци; към 27 декември 2024 г. 664 000 души остават новоразселени в С., от началото на декември, 75% от които жени и деца; същевременно, около 486 000 вътрешно разселени лица вече са се завърнали в районите си на произход; след идването си на власт новото ръководство на С. се ангажира да защитава правата на малцинствата. В началото на януари 2025 г. Министерството на образованието на преходното правителство обявява нова учебна програма за всички възрастови групи, която отразява по силно ислямската гледна точка и премахва всички препратки към ерата на А. от всички учебни дисциплини“. От

тази информация не следва, че по отношение на А. Т. Х. са налице основания, по смисъла на чл. 9, ал. 1, вр. ал. 2 и ал. 3, ал. 5 и ал. 8 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут: съществуваща реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание или нечовешко или уничително отнасяне, или наказание; 3. тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, по смисъла на чл. 9, ал. 1 ЗУБ и по смисъла на чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС. Ответникът е изложил мотиви в горния смисъл и така е изпълнил задължението си да обсъди всички релевантни за конкретния случай обективни данни, както и твърденията на търсещия закрила. В настоящия случай не е установено, по отношение на молителя да е съществувала реална опасност, която да е била повод за напускането на С.. Преценката за необходимостта от предоставянето на субсидиарна защита се обуславя и от това, доколко молителят е успял да докаже, че е специфично засегнат, поради присъщи на личното му положение елементи. Т. доказване не бе проведено, вкл. по отношение твърдението за действия от страна на неидентифицирани „терористи“.

Според т. нар. „пълзяща скала“, коментирана в т. 39 от решението на СЕС по дело № С-465/07, в колкото по-голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, имащи пряко отношение към личното му положение, толкова по-слаба ще трябва да е степената на безогледното насилие за него, която се изисква за търсенето на субсидиарна закрила. В конкретния случай жалбоподателят не обосновава по убедителен начин опасения от преследване и индивидуализиране на заплахи за живота на него и на неговите близки (вкл. родителите му, сестра и брат), в населеното място, в което живеят. Изводът за липсата на безогледно насилие в С. ответникът е мотивирал с публично известни факти, че: оттеглянето на Б. А. не е довело до налагане или прилагане на смъртни наказания или екзекуции, или на изтезания, нечовешко или уничително отнасяне, тежки заплахи срещу живота или личността на цивилни лица; тенденциите за общото положение в С. са по-скоро положителни.

Новопредставената от ответника Справка, рег. № МД-02-200/08.04.2025 г., освен че допълва коментираните по – горе данни сочи още, че: „на 27.11.2024 г. ислямистката групировка „Х. Т. ал Ш.), чийто контрол преди това бил ограничен до части от провинциите А. (Х.) и И., започва голяма офанзива в С. С., в сътрудничество със съюзни бунтовнически фракции; първоначално бунтовниците превземат А. (Х.) - втория по големина град в страната, на 5 декември пада [населено място], а два дни по-късно е превзет и третият по големина град в С., Х.; междувременно бунтовнически сили от Ю. С. навлизат в [населено място], който изиграва централна роля във въстанието през 2011 г., и поемат контрол над повече от 90% от провинцията, докато правителствените сили постепенно се изтеглят; на 29.01.2025 г. А. ал Ш., който на практика ръководи страната след падането на режима на А. е назначен за временен президент на С., конституцията от 2012 година е суспендирана, а парламентът е разпуснат; на 18.02.2025 г. след провеждане на преговори Сирийските демократични сили се съгласяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурите на новото сирийско правителство; ръководените от кюрдите Сирийски демократични сили и Сирийският демократичен съвет се споразумяват да интегрират своите военни сили в армията на новото сирийско правителство; на 02.03.2025 г., според изявление на сирийското президентство новите власти в С. обявяват сформирането на седемчленен комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода, към демокрация; новите управляващи са съсредоточени върху възстановяването на С. и нейните институции, след отстраняването от власт на Б. А., което слага край на продължило над половин век управление на семейството му и на 13 години опустошителен конфликт; президентството обявява сформирането на комисия от експерти, включваща две жени, натоварена

с изготвянето на конституционната декларация, която регулира преходната фаза; седемчленната комисия ще внесе своите предложения пред президента, се казва в изявлението, без да се уточнява времева рамка; конференцията за национален диалог, проведена в края на февруари, 2025 г. в Д. очертава пътя за новата С.; в статия на В. от 09.03.2025 г. се посочва, че: лидерът на С. А. ал Ш. обещава да потърси отговорност на всеки, замесен в нараняване на цивилни след дни на сблъсъци, при които се твърди, че сирийските сили за сигурност са убили стотици цивилни от алауитското религиозно малцинство; базирана в О. кралство мониторингова организация съобщава, че 830 цивилни лица са убити при атаки, извършени на 8 и 9 март, и насочени срещу алауити, живеещи в сирийските крайбрежни райони“, на 09.03.2025 г. март А. ал Ш. обявява в Т., че е сформирана „независима комисия, която да разследва нарушенията срещу цивилни и да идентифицира отговорните за тях“; в бюлетин на Върховния комисариат за бежанците, на ООН се посочва, че считано от 08.12.2024 г., към 27 март 2025 г. 371 900 сирийци са се завърнали обратно в С. от съседни страни; с тях общият брой на хората, преминали обратно в С. от началото на 2024 г. възлиза на 732 700 души; както и през предходните седмици повечето бежанци се завръщат от Л. и в по-ниска степен от Турция, Й., И. и Е.; същевременно, според последните данни от работната група за вътрешно разселените лица, считано от 27.11.2024 г. насам, около 926 000 вътрешно разселени лица също са се завърнали в районите си на произход в С.; според съобщение на вицепрезидента на Турция, от 17.03.2025 г. след събитията от 08.12.2024 г. 145 639 сирийци са се завърнали доброволно от Турция в С.; ВКБООН поддържа ежедневно присъствие на гранично-пропускателните пунктове в цяла С., като наблюдава тенденциите за връщане и предоставя информация, вода и достъп до интернет; ВКБООН продължава да улеснява транспортирането на нуждаещите се от транспортна помощ на граничните пунктове лица до крайните им дестинации на връщане, както и да предоставя помощ, чрез своите обществени центрове, програмата „Пари за подслон“ и различни проекти за препитание, във всичките 14 провинции; само на 23.03.2025 г. ВКБООН раздава 2 161 пакета за зимна помощ, от които се възползват 7 972 лица (1 990 семейства) в [населено място] ал Зор“.

Твърденията на жалбоподателя за това, че бил „търсен за военна служба“ Съдът, в контекста на чл. 4, §§ 1 и 2 от Директива 2011/95/ЕС преценява като неустановени и недоказани. В С. военната служба по време на режима на Б. Ал-А. е била задължителна и дезертирането се считало за криминално престъпление, но не и за преследване, според Наръчника на ВКБООН за процедури и критерии, за определяне статут на бежанец. Чужденецът е декларирал, че е политически неангажиран и не доказва, нежеланието му да служи в армията, да е по причина на негови религиозни разбирания, както и реално да е бил обект на интерес от страна на което и да е от действащите в С. понастоящем военни формирования.

Постановеното от председателя на ДАБ Решение № 1964/25.02.2025 г. е правилно и законосъобразно.

Водим от горното и на основание чл. 172 АПК, чл. 84 ЗУБ, Административен Съд С. – град, 14^{-ти} състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ оспорването по жалбата, вх. № 6020/12.03.2025 г. от А. Т. Х. – гражданин на С., против издаденото от председателя на Държавна агенция за бежанците при МС

РЕШЕНИЕ № 1964/25.02.2025 г., с което на чужденеца е отказана международна закрила.
Съдебното решение подлежи на касационно обжалване пред Върховния
административен съд, в 14 – дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: